

ფინანსური ანგარიშგების ინფორმაციის შეფასების განუსაზღვრელობა და სამართლიანი წარდგენა

ლევან საბაური

ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, პროფესორი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ნადეჟდა კვატაშიძე

ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

2023 წლის იანვრიდან ამოქმედდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ფასსს) მიერ შეტანილი შესწორება ბასს 8-ში - „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები“. შესწორება ეხება „სააღრიცხვო შეფასებების“ განმარტებას. შესწორების მიზანია სააღრიცხვო პოლიტიკასა და სააღრიცხვო შეფასებებს შორის განსხვავებაში მეტი სიცხადის შეტანა. განსხვავების სწორი იდენტიფიცირება გავლენას ახდენს ფინანსური ანგარიშგების ინფორმაციის სამართლიან წარდგენაზე, ვინაიდან ცვლილებები შეფასებებში დაკავშირებულია ინფორმაციის არსებობის, შეფასების და შედეგის განუსაზღვრელობებთან, რაც განაპირობებს ინფორმაციისადმი შესაბამის მიდგომებს და მათ გამჟღავნებას ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. ასევე ცვლილებების სწორი იდენტიფიცირება განსაზღვრავს მათი ასახვის წესს - ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში აისახება რეტროსპექტულად, ხოლო ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში - პერსპექტიულად.

საკვანძო სიტყვები: სააღრიცხვო შეფასებები; არსებობის განუსაზღვრელობა; შეფასების განუსაზღვრელობა; შედეგების განუსაზღვრელობა; ინფორმაციის სამართლიანი წარდგენა.

იმისათვის, რომ უფრო ნათელი გამხდარიყო განსხვავება „სააღრიცხვო პოლიტიკასა“ და „ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში“ ცნებებს შორის, საბჭომ ცნება „ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში“ ჩაანაცვლა ცნებით „სააღრიცხვო შეფასებები“. შესწორებების შედეგად **სააღრიცხვო შეფასება** განისაზღვრა როგორც „ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ფულადი თანხა, რომელთანაც დაკავშირებულია შეფასების განუსაზღვრელობა“.¹

აღსანიშნავია, რომ ბასს 8 არ იძლევა „შეფასების განუსაზღვრელობის“ განმარტებას [8], ამდენად ვხელმძღვანელობთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების გლოსარში მოცემული განმარტებით, სადაც **განუსაზღვრელობა** განმარტებულია როგორც **ვითარება, რომლის შედეგები** დამოკიდებულია ისეთ სამომავლო ქმედებებსა თუ მოვლენებზე, რომელთა მართვა და კონტროლი არ ხორციელდება სუბიექტის მიერ, მაგრამ მათ შესაძლოა გავლენა მოახდინონ ფინანსურ ანგარიშგებაზე [13].

¹ საყურადღებოა, რომ ტერმინი „შეფასება“ სხვა ფასს სტანდარტებში ეხება ისეთ შეფასებას, რომელიც არ წარმოადგენს სააღრიცხვო შეფასებას ბასს 8-ში მოცემული განმარტების შესაბამისად. ეს ტერმინი ზოგჯერ შესაძლოა ეხებოდეს ამოსავალ მონაცემებს, რომლებიც გამოიყენება სააღრიცხვო შეფასებების გამოსათვლელად. ბასს 8 „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები“. პ. 5; 32ბ.

სააღრიცხვო პოლიტიკა ფინანსურ ანგარიშგებაში წარსადგენი მუხლების შეფასებას შესაძლოა ისეთი მეთოდით მოითხოვდეს, რომელთანაც დაკავშირებულია **შეფასების განუსაზღვრელობა**. სხვაგვარად, სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაძლოა ისეთი მუხლების შეფასებას მოითხოვდეს ფულად გამოხატულებაში (ფულადი თანხებით), რომლის ოდენობის შესახებ **ინფორმაციის პირდაპირ მიღება**, დაკვირვების შედეგად, შეუძლებელია. **ამიტომ მისი ოდენობა მიახლოებით უნდა შეფასდეს**. ბასს 8-ში მითითებულია, რომ ასეთ შემთხვევაში, საწარმომ უნდა გამოითვალოს სააღრიცხვო შეფასება **სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული** მიზნის მისაღწევად. **სააღრიცხვო შეფასებების გამოთვლის პროცესი გულისხმობს განსჯის ან უახლეს ხელმისაწვდომ და საიმედო ინფორმაციაზე დაფუძნებული დაშვებების გამოყენებას**.

სააღრიცხვო შეფასებები შესაძლებელია იყოს დაკავშირებული:

- ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებასთან;
- მარაგების მოძველებასთან;
- უიმედო მოთხოვნებთან;
- ამორტიზებადი აქტივების გამოყენების პერიოდთან ან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ თავისებურებებთან;
- საგარანტიო ვალდებულებებთან.

ბასს 8-ში მითითებულია სააღრიცხვო შეფასებების მაგალითები და მათი მარეგულირებელი სტანდარტები. ესენია:

- ა) ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის, ფასს 9-ის – „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – შესაბამისად [3];
- ბ) მარაგის ამა თუ იმ ელემენტის ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება, ბასს 2-ის – „მარაგები“ – შესაბამისად [7];
- გ) აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება, ფასს 13-ის – „სამართლიანი ღირებულება“ – შესაბამისად [4];
- დ) ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯები, ბასს 16-ის – „ძირითადი საშუალებები“ შესაბამისად [9];
- ე) საგარანტიო ვალდებულებების ანარიცხები, ბასს 37-ის – „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ – შესაბამისად [11].

გარდა ამ ჩამონათვალისა, შეფასების განუსაზღვრელობა გვხვდება ამონაგების ცვალებადი ანაზღაურების სიდიდის შეფასების [15] და ბიოლოგიური აქტივების შეფასებების დროს [12].

განუსაზღვრელობები უპირველესად დაკავშირებულია ბაზრის ცვლილებებთან და შედეგად, სააღრიცხვო შეფასებები მოითხოვს დაშვებებისა და ამოსავალი ცვალებადი მონაცემების შერჩევას, რომელიც რთული პროცესია და ძირითადად ეფუძნება პროფესიულ მსჯელობებს. თავის მხრივ, მომდევნო სააღრიცხვო პერიოდებში საჭირო ხდება ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების ცვლილებები. ამდენად, შეფასებები დროთა განმავლობაში მოითხოვენ გადასინჯვას:

- გარემოებების შეცვლისას, რომელსაც ეყრდნობოდა სააღრიცხვო შეფასება;
- ახალი ინფორმაციისა და ახალი მოვლენების არსებობის შემთხვევაში;
- პროფესიული გამოცდილების დაგროვების შედეგად.

შეფასებების გადასინჯვა არ არის დაკავშირებული წინა პერიოდებთან და ამდენად, აისახება პერსპექტიულად. ეს არის:

- აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების კორექტირება;
- აქტივის დროში გამოყენების სიდიდის კორექტირება, რომელიც წარმოიქმნება აქტივის/ვალდებულების მიმდინარე მდგომარეობის შეფასებით, **მომავალი** სარგებლის და ვალდებულების მოლოდინით.

I. ინფორმაციის განუსაზღვრელობა

✓ არსებობის განუსაზღვრელობა

ინფორმაცია აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლების, ხარჯებისა და საკუთარი კაპიტალის შესახებ უნდა შეესაბამებოდეს ფინანსური ანგარიშგების ინფორმაციის მომხმარებლების მოთხოვნებს. მაგრამ ყოველთვის არ არის შესაძლებელი შესაბამისი ინფორმაციის წარდგენა. ფინანსური ანგარიშგების ელემენტების აღიარების დროს შესაძლებელია წარმოიქმნას სიტუაციები, როდესაც გაურკვეველია არსებობს თუ არა აქტივი ან ვალდებულება, ან აქტივი ან ვალდებულება არსებობს, მაგრამ დაბალია ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლის, ან გასვლის ალბათობა [1]. მაგალითად, გაურკვეველია, უფლება არსებობს თუ არა მაშინ, როდესაც საწარმოსა და მეორე მხარე შორის არსებობს დავა იმის თაობაზე, საწარმოს აქვს თუ არა **ეკონომიკური რესურსის მიღების უფლება** სხვა მხარისგან. სანამ არსებული განუსაზღვრელობა არ გადაიჭრება, მაგალითად, სასამართლოს წესით, გაურკვეველია, საწარმოს აქვს თუ არა უფლება და, შესაბამისად, არსებობს თუ არა აქტივი.

ასევე, მაგალითად, გაურკვეველია მოვალეობა არსებობს თუ არა მაშინ, როდესაც მეორე მხარე კომპენსაციას ითხოვს საწარმოს არამართლზომიერი ქმედებისთვის. შესაძლოა გაურკვეველი იყოს, საწარმომ ამგვარად იმოქმედა თუ არა ან როგორ გამოიყენა კანონის მოთხოვნები. სანამ მოვალეობის არსებობის განუსაზღვრელობა არ გადაიჭრება, მაგალითად, სასამართლოს ძალით, გაურკვეველია, აქვს თუ არა საწარმოს მოვალეობა იმ მხარის წინაშე, რომელიც კომპენსაციას ითხოვს და, შესაბამისად, ვალდებულება არსებობს თუ არა.

ასეთ გაურკვეველ სიტუაციებთან/განუსაზღვრელობებთან დაკავშირებით ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს (შემდგომში - კონცეპტუალური საფუძვლები) შემოაქვს ცნება **„არსებობის განუსაზღვრელობა“** და განმარტავს მას როგორც „გაურკვეველობა იმასთან დაკავშირებით, აქტივი ან ვალდებულება არსებობს თუ არა“. საქმე ისაა, რომ ზოგიერთ შემთხვევაში, ასეთი განუსაზღვრელობა ეკონომიკური **სარგებლის შემოსვლის ან გასვლის დაბალ ალბათობასა და შესაძლო შედეგების განსაკუთრებულ ფართო დიაპაზონთან ერთად**, შეიძლება იმას ნიშნავდეს, რომ აქტივის ან ვალდებულების აღიარება, რომელიც შეფასებულია მხოლოდ ერთი თანხით, არ იძლევა შესაბამის ინფორმაციას. იმის მიუხედავად, აღიარდება თუ არა აქტივი ან ვალდებულება ფინანსურ ანგარიშგებაში, შესაძლებელია მაინც აუცილებელი იყოს მასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის შესახებ ახსნა-განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციის მიწოდება.

✓ შეფასების განუსაზღვრელობა

ასაღიარებელი აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასებაზე გავლენას ახდენს შეფასების განუსაზღვრელობა. კონცეპტუალური საფუძვლებით **შეფასების განუსაზღვრელობა** არის განუსაზღვრელობა, რომელიც იმ შემთხვევაში წარმოიქმნება, როდესაც შეუძლებელია ფინანსურ ან-

გარიშებში ასახული ფულადი თანხების **პირდაპირ მოძიება და ამის ნაცვლად უნდა შეფასდეს მათი ოდენობა.**

ზოგ შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულების შეფასებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის დონე იმდენად მაღალია, რომ საეჭვოა, ამ შეფასებით მიიღწევა თუ არა აქტივის ან ვალდებულების და მასთან დაკავშირებული შემოსავლების, ხარჯების ან საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების საკმარისად **სამართლიანად წარდგენა**. კონცეპტუალური საფუძვლებით მიჩნეულია, რომ შეფასების განუსაზღვრელობის დონე შესაძლოა ძალიან მაღალი იყოს, თუ მაგალითად, აქტივის ან ვალდებულების მაჩვენებლის შეფასების **ერთადერთი გზა ფულად ნაკადებზე დაფუძნებული შეფასების მეთოდების გამოყენებაა** და, გარდა ამისა, ერთი ან რამდენიმე ქვემოთ განხილული გარემოება არსებობს:

- ა) **შესაძლო შედეგების დიაპაზონი** განსაკუთრებით ფართოა და თითოეული მოსალოდნელი შედეგის ალბათობის შეფასება განსაკუთრებით რთული;
- ბ) ეს მაჩვენებელი **განსაკუთრებით მგრძნობიარეა** სხვადასხვა მოსალოდნელი შედეგის ალბათობის შეფასების მცირე ცვლილების მიმართ. მაგალითად, როდესაც მომავალი ფულადი ნაკადების შემოსვლის ან გასვლის ალბათობა დაბალია, მაგრამ ამგვარი ფულადი ნაკადების ოდენობა განსაკუთრებით მაღალი იქნება, თუ მათი შემოსვლა ან გასვლა მატერიალიზდება;
- გ) აქტივის ან ვალდებულების მაჩვენებლის შესაფასებლად აუცილებელია ისეთი ფულადი ნაკადების **განსაკუთრებით რთული ან განსაკუთრებით სუბიექტური მეთოდებით** განაწილება, რომლებიც დაკავშირებული არ არის მხოლოდ შესაფასებელ აქტივთან ან ვალდებულებასთან.

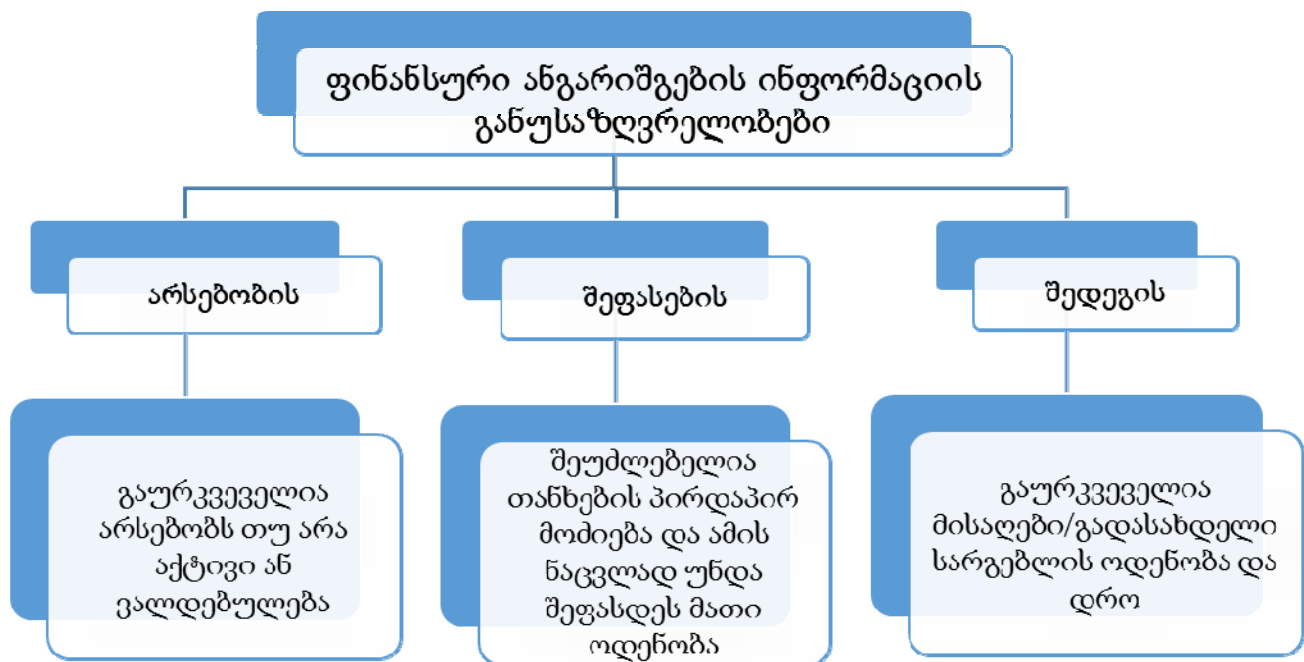
განხილული სიტუაციებისათვის შესაძლებელია სასარგებლო ინფორმაცია იყოს მაჩვენებელი, რომელიც ეყრდნობა ისეთ შეფასებას, რომლისთვისაც დამახასიათებელია მაღალი დონის განუსაზღვრელობა, თანდართული შეფასების აღწერილობასა და მასზე მოქმედი განუსაზღვრელობის ახსნასთან ერთად. სხვა შემთხვევაში, თუ ეს ინფორმაცია ვერ უზრუნველყოფს აქტივის ან ვალდებულების და მასთან დაკავშირებული შემოსავლების, ხარჯების ან საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების საკმარისად სამართლიანად წარდგენას, ყველაზე სასარგებლო ინფორმაცია შესაძლოა იყოს სხვა მაჩვენებელი (რომელსაც ახლავს აუცილებელი აღწერილობები და ახსნა), რომელიც **ცოტათი ნაკლებად შესაბამისია, მაგრამ მის შეფასებასთან უფრო ნაკლები დონის განუსაზღვრელობაა დაკავშირებული.**

✓ შედეგის განუსაზღვრელობა

კონცეპტუალური საფუძვლებით **შედეგის განუსაზღვრელობა** არის გაურკვეველობა, რომელიც დაკავშირებულია აქტივიდან მისაღები ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით საწარმოდან გასასვლელი **ეკონომიკური სარგებლის ოდენობასთან**, ან ამგვარი ეკონომიკური **სარგებლის მიღების ან გასვლის დროსთან**.

შეფასების განუსაზღვრელობა განსხვავდება შედეგის განუსაზღვრელობისაგან და არსებობის განუსაზღვრელობისგან:

- (ა) შედეგის განუსაზღვრელობა იმ შემთხვევაში წარმოიქმნება, როდესაც გაურკვეველია მისაღები ან გასასვლელი ეკონომიკური **სარგებლის ოდენობა**, ან მისი მიღების ან გასვლის **დრო**;
- (ბ) არსებობის განუსაზღვრელობა იმ შემთხვევაში წარმოიქმნება, როდესაც გაურკვეველია, **არსებობს თუ არა აქტივი ან ვალდებულება**. არსებობის განუსაზღვრელობა გავლენას ახდენს აქტივის ან ვალდებულების აღიარებაზე.

როდესაც აქტივის ან ვალდებულების შეფასება ხდება მომავალ ფულად ნაკადებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის შეფასების გათვალისწინებით, ერთ-ერთი განსახილველი ფაქტორია ამ ფულადი ნაკადების შეფასებული ოდენობის ან წარმოქმნის ვადებში მოსალოდნელი შესაძლო ცვალებადობა. ასეთი ცვალებადობები გაითვალისწინება შესაძლო ფულადი ნაკადების დიაპაზონიდან ერთი თანხის შერჩევისას, რაზედაც საფუძვლებში მოცემულია კონკრეტული რეკომენდაციები.

II. განუსაზღვრელობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის სამართლიანი წარდგენა

როდესაც შეუძლებელია ამა თუ იმ მაჩვენებლის პირდაპირ განსაზღვრა აქტიური ბაზრის ემპირიული ფასების მეშვეობით და ამის ნაცვლად უნდა შეფასდეს, მაშინ წარმოიქმნება შეფასების შეუსაბამობა. შეფასების **განუსაზღვრელობის დონე**, რომელიც დაკავშირებულია კონკრეტულ შეფასების საფუძველთან, შესაძლოა გავლენას ახდენდეს **იმაზე, ამ შეფასების საფუძველით მიღებული ინფორმაციით მიიღწევა თუ არა საწარმოს ფინანსური მდგომარეობისა და ფინანსური შედეგების სამართლიანი წარდგენა**.

კონცეპტუალურ საფუძვლებში ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ დასაბუთებული შეფასებების გამოყენება ფინანსური ინფორმაციის მომზადების პროცესის არსებითი ნაწილია, რაც „არ აკნინებს ინფორმაციის სარგებლიანობას, თუკი ეს შეფასებები ნათლად და სწორად არის აღწერილი და ახსნილი. შეფასებასთან დაკავშირებული მაღალი დონის განუსაზღვრელობაც კი ყოველთვის არ უშლის ხელს იმას, რომ ამგვარი შეფასებით მიღებული ინფორმაცია სასარგებლო იყოს“. ასე, შესაძლოა მოვლენის შესახებ ყველაზე შესაბამისი ინფორმაცია იყოს შეფასება, რომელიც ხასიათდება **მაღალი დონის განუსაზღვრელობით**. უფრო მეტიც, ზოგ შემთხვევაში შესაძლოა **შეფასების განუსაზღვრელობის დონე** იმდენად მაღალია, რომ საეჭვო გახდეს, ეს შეფასება უზრუნველყოფს თუ არა ამ მოვლენის **სამართლიანად წარდგენას**. კონცეპტუალური საფუძვლებით მიჩნეულია, რომ ასეთ შემთხვევაში, ზოგჯერ ყველაზე სასარგებლო ინფორმაცია შესაძლოა იყოს შე-

ფასება, რომელსაც მაღალი დონის განუსაზღვრელობა უკავშირდება და თან ახლავს შეფასების აღწერა და მასზე მოქმედი განუსაზღვრელობის ახსნა. ხოლო თუ ეს ინფორმაცია ვერ უზრუნველყოფს მოვლენის საკმარისად სამართლიანად წარდგენას, ყველაზე სასარგებლო ინფორმაცია შესაძლოა მოიცავდეს სხვა ტიპის შეფასებას, რომელიც ცოტათი ნაკლებად შესაბამისია, მაგრამ მის განსაზღვრასთან უფრო დაბალი დონის განუსაზღვრელობა არის დაკავშირებული.

ბასს 37-ში - „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“, აღნიშნულია, რომ „შეფასებების გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების არსებითი ნაწილია, რაც არ ამცირებს მის საიმედოობას. განსაკუთრებით ეს ეხება ანარიცხებს, რომლებიც უფრო მეტ განუსაზღვრელობასთანაა დაკავშირებული, ვიდრე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების სხვა მუხლების უმეტესობა“. მიჩნეულია, რომ საწარმოს შეუძლია განსაზღვროს მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი და საკმარისად საიმედოდ შეაფასოს ვალდებულება, რომ შესაძლებელი იყოს მისი გამოყენება ანარიცხების აღიარებისათვის.

ბასს 36-ით - „აქტივების გაუფასურება“ შესაძლოა აქტივის გასვლის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულება განისაზღვროს მაშინაც კი, როდესაც არ არსებობს იდენტური აქტივის აქტიური ბაზრის კოტირებული ფასი. თუმცა, ზოგჯერ შეუძლებელია გასვლის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, ფასების საიმედოდ შეფასების საფუძვლების არარსებობის გამო. ასეთ შემთხვევაში, აქტივის გამოყენების ღირებულება შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებად [10].

ბასს 41-ში - „სოფლის მეურნეობა“, აღნიშნულია, რომ შესაძლებელია ბიოლოგიური აქტივის სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ამავდროულად, ისეთი ბიოლოგიური აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას, რომლისთვისაც არ არსებობს კოტირებული საბაზრო ფასები, სამართლიანი ღირებულების ალტერნატიული შეფასებები არასაიმედოდ არის მიჩნეული. ასეთ შემთხვევაში, ამგვარი ბიოლოგიური აქტივი უნდა შეფასდეს თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. როდესაც შესაძლებელი გახდება ამგვარი ბიოლოგიური აქტივის სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება, საწარმომ იგი უნდა შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით, გაყიდვისათვის საჭირო შეფასებული დანახარჯების გამოკლებით.

ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით, როდესაც დაშვებები არ ეფუძნება ბაზრის დაკვირვებად ინფორმაციას, ფასს 7 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: გამჟღავნება“, მოითხოვს ინფორმაციის გამჟღავნებას ამოსავალ ბაზად გამოყენებული ალტერნატიული მეთოდებისა და დაშვებების შედეგების შესახებ [2].

ბასს 8-ში მითითებულია, რომ იმ შემთხვევაში, თუ არ არსებობს სტანდარტი, რომელიც სპეციალურად მოცემული ოპერაციის, სხვა მოვლენის ან გარემოებისათვის გამოიყენება, ხელმძღვანელობამ უნდა იმსჯელოს სააღრიცხვო პოლიტიკის შემუშავებისა და გამოყენებისას, რომლის საფუძველზე მიიღება ინფორმაცია, რომელიც:

ა) შეესაბამება მომხმარებლების ეკონომიკური გადაწყვეტილებების საჭიროებას; და

ბ) საიმედოა იმ თვალსაზრისით, რომ ფინანსური ანგარიშგება:

- (i) სამართლიანად ასახავს საწარმოს ფინანსურ მდგომარეობას, საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას;
- (ii) გამოხატავს ოპერაციების, სხვა მოვლენების ან პირობების ეკონომიკურ შინაარსს და არა ფორმას;
- (iii) ნეიტრალურია, ე.ი. თავისუფალია სუბიექტური დამოკიდებულებისაგან;
- (iv) არის წინდახედული; და
- (v) არის დასრულებული ყველა არსებით ასპექტში.

III. დასკვნა

ბასს 1 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ მოითხოვს, რომ სანარმომ განმარტებით შენიშვნებში წარადგინოს ინფორმაცია მომავალთან დაკავშირებით გამოყენებული ძირითადი დაშვებებისა და განუსაზღვრელობის შეფასებისთვის გამოყენებული სხვა ძირითადი წყაროების შესახებ, რომელთა გამოც მომავალ საფინანსო წელს არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი კორექტირების რისკი. ამ აქტივებთან და ვალდებულებებთან მიმართებით, განმარტებითი შენიშვნები უნდა მოიცავდეს დეტალურ ინფორმაციას:

ა) მათი ბუნების შესახებ; და

ბ) მათი საბალანსო ღირებულების შესახებ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის [6].

იშვიათ შემთხვევებში, აქტივის ან ვალდებულების შეფასება დაკავშირებულია იმდენად მაღალი დონის განუსაზღვრელობასთან, რომ ვერ მიიღება სასარგებლო ინფორმაცია ამ აქტივების ან ვალდებულებების შესახებ, მიუხედავად გამოყენებული შეფასებების აღწერილობისა და ამ შეფასებებზე მოქმედი განუსაზღვრელობების ახსნისა. ამგვარ იშვიათ შემთხვევებში, აქტივი ან ვალდებულება არ აღიარდება.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლები
2. ფასს 7 ფინანსური ინსტრუმენტები: გამჟღავნება
3. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები
4. ფასს 13 სამართლიანი ღირებულება
5. ფასს 15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან
6. ბასს 1 ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა
7. ბასს 2 მარაგები
8. ბასს 8 სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები
9. ბასს 16 ძირითადი საშუალებები
10. ბასს 36 აქტივების გაუფასურება
11. ბასს 37 ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები.
12. ბასს 41 სოფლის მეურნეობა.
13. აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების გლოსარი

Uncertainty about the Estimation of Financial Statement Information and Fair Presentation

Levan Sabauri

Professor

Ivane Javakishvili Tbilisi State University

Nadejda Kvatashidze

Associate Professor

Ivane Javakishvili Tbilisi State University

SUMMARY

From 2023, the amendments to IAS 8 are intended to provide more clarity to the distinction between accounting policies and accounting estimates. The correct identification of differences affects the fair presentation of financial statement information. To clarify the difference between these concepts, the Board replaced the concept of “changes in accounting estimates” with the concept of “accounting estimates”. As a result of the amendments, the accounting estimate is defined as “the amount of money reflected in the financial statements which is subject to estimation uncertainty.”